

<https://helda.helsinki.fi>

Mikä verenpainelukema on todellinen?

Vapaatalo, Heikki

2018

Vapaatalo , H 2018 , ' Mikä verenpainelukema on todellinen? ' , Suomen lääkärilehti ,
Vuosikerta. 73 , Nro 16 , Sivut 983 . < <http://www.laakarilehti.fi/pdf/2018/SLL162018-983.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/301350>

---

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

HEIKKI VAPAATALO

LKT, emeritusprofessori
Helsingin yliopisto,
lääketieteellinen tiedekunta,
farmakologia
heikki.vapaatalo@helsinki.fi

KIRJALLISUUTTA

- 1 Korhonen P. Verenpainesuositukset taas myllerryksessä. Lääkäri 2018;73:545.
- 2 Suomen Lääketilasto 2016. Helsinki: Fimea ja Kela 2017.
- 3 Jauhainen T, Rönnback M, Vapaatalo H ym. Long-term intervention with Lactobacillus helveticus fermented milk reduces augmentation index in hypertensive subjects. Eur J Clin Nutr 2010;64:424–31.

SIDONNAISUUDET

Heikki Vapaatalo: Ei sidonnaisuuksia.

Mikä verenpainelukema on todellinen?

Yleislääketieteen professori Päivi Korhosen ansiokas, ajankohtainen ja kriittinen tiedepääkirjoitus Lääkärilehdessä 9/2018 (1) herätti minut miettimään, että joku mättää. Pitääkö oikeasti paikkansa, että tässä maailman onnellisimmas-
sa maassa on liki puoli miljoonaa lääkittyä verenpainepotilasta ja ehkä vielä lähes sama määrä hoitoa tarvitsevia? Pääkirjoittajan tavoin kauhistuttaa ajatus siitä, että yhdysvaltalaisuus-
tuksia (verenpainetaudin uusi raja-arvo 130/80 mmHg) alettaisiin noudattaa meilläkin. Verenpaine-
lääkkeiden kustannukset olivat vuonna 2016 noin 89 miljoonaa euroa beetasalpaajia tähän mukaan laskematta (2).

Mikä sitten on yhden tietyn potilaan verenpaine? Se ei ainakaan voi olla yksittäinen lukuarvo-
pari, vaikka se mitattaisiin toistuvastikin vakio-
duissa olosuhteissa vastaanotolla. Tätä pohti ys-
tävänä, keski-ikäinen terveydenalan ammattilai-
nen, näyttäessään oman rannemittarilla tehdyn
seurantansa tulokset: aamulla vuoteen reunalla
istuen 115/60 mmHg, WC-käynnin jälkeen istu-
en 148/80, aamiaisen jälkeen istuen 135/70, työ-
huoneessa puolilta päivin istuen 152/90, iltapäi-
väkahvin jälkeen istuen 140/85 ja seisten
154/95, kotona iltauutisten aikaan istuen 125/70
ja illalla makuulle mentyä 118/60 mmHg.

Väitöskirjaoppilaani tutkimuksissa (3) rekry-
toimme koehenkilöitä ravitsemustutkimuk-
seen, jossa selvitettiin tuotteella saatavaa mah-

dollista verenpaineen laskua ja valtimojäykkyy-
den vähenemistä. Verenpaineen osalta sisään-
ottokriteerinä oli lääkitsemättömillä henkilöillä
kontrolloidusti ja toistuvasti mitattu verenpai-
netaso 140/85–155/99 mmHg. Tutkimukseen
ilmoittautui 396 koehenkilöä, joista tarkemmis-
sa mittauksissamme 216 henkilöä hyväksyttiin
lähinnä itse mittaamiemme painearvojen pe-
rusteella neljän viikon ”run-in”-vaiheeseen. Tä-
män jälkeen heistä 122 ei täyttänyt enää ve-
renpaine-kriteereitä. Muutama henkilö kieltäytyi
toistuvista mittauksista, ja sen jälkeen alkupe-
räiset kriteerit täytti enää 89 henkilöä. Mukaan
tutkimukseen saatiin siis noin yksi neljästä
alun perin ”lievästi kohonneen” paineen ryh-
mään kuuluneesta henkilöstä.

Epäilen, että verenpaine-lääkkeellä hoidetta-
vien puolen miljoonan suomalaisen joukossa
on niitä, joilla hoidon kriteerit eivät täyty. Mah-
detaanko lääkitys ylipäätään tarpeeksi usein
muistaa lopettaa esimerkiksi elämäntapamu-
tosten purressa?

Ystävälleni täytynee vain vastata: ”Tehdään
oikea vuorokausimittaus, ja päätetään sen jäl-
keen nuo kaksi tärkeää lukemaa.” ●

Keskustelua-palstalla julkaistavien kirjoitusten enimmäispituus on 2 500 merkkiä.
Toimitus lyhentää kirjoituksia tarvittaessa.
Palstalle tarkoitetut kirjoitukset lähetetään osoitteeseen laakarilehti@laakarilehti.fi
Verkossa voi keskustella osoitteessa www.laakarilehti.fi